

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum inprimis malas, concernit

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

XXI.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122744)

Ille est, quem ad nomen alludens intelligit Barptolomæus de Spina, cum in laudatione Thomæ inter alia: *Non mirum, inquit, si splendori huic tenebræ se opponant ac eundem impugnare contendant. Humana quippe conditio infelicitati non modicum est obnoxia ex primâ corruptione peccati. Quo sanè factum est, ut semper veritas & iidem bonitas paucos habuerint possessores. Isthanc caliginem & ultimæ Magistri Distinctioni, de statu damnatorum, affundit, eandemque in quæstionibus implicat, resolvit. Quid de peccatis damnatorum senserit, difficile est, penetrare mentem ejus, sicut ex iis, quæ nunc allegebimus, constabit. In Decif. sec. art. dist. L. profitetur: post odium Dei, quod est primum & maximum peccatum, velle se non esse, esse secundum peccatum. In Resolut. Qu. II. Dico, quod damnati sunt obstinati & perversi ad utrumque actum. Et licet displiceat eis culpa, in quantum vermis, (conscientiæ) non tamen, in quantum culpa; præcipuè demonum, qui semper Deo invident. Psalmista: superbia eorum, qui te odierunt, semper ascendit. Ibidem: Respondeo igitur, quod propter culpam fugiendam non credo, quod damnati appetant non esse, licet debeant appetere. Nec credo, quod sint adeò mali, quin habeant aliquem bonum actum, licet non acceptum Deo. Dubitat subtilitatis Doctor, qui paulò post, ad quæstionem: an pœna ignis inæqualis sit vel in se, vel quia fortius & inæqualiter affliget, immutando sensum & appetitum? feralem ignorantiam profiteretur: nescio, ajens, expectetis, quousque expiamini. Ad quem locum manus Monachi cujusdam, in exemplari Bibliothecæ illustris Gymnasii nostri, Præceptori illudens, adscripsit in margine: Tunc est neglectum, Scote.*

XX. Petrus de Aquilâ, ordinis Minorum, sectator nobilissimarum subtilitatum Scoti, à Præceptore non discedit: Dico, inquit, quod damnati sunt obstinati & perversi, quantum ad malum culpæ & quantum ad malum pœnæ, & idèò, quantumcumque displiceat eis malum culpæ, in quantum vermis eorum non moritur, non tamen, in quantum culpa, præcipuè demonum, qui Deo semper invident. Hæc ille, dist. L. sub fin.

XXI. Adjiciemus ex Scholâ unicum adhuc, Thomam de Argentina, acutissimum, (hice ei præfigitur in fronte Libri titulus) materiæ Theologicalium Resolutorem. Is omnium fusissimè Distinctionem Quinquagesimam Quarti sententiarum Libri exponit,

propositis novis prorsus & insolitis eam in rem quaestionibus, quarum tamen nulla directè exhibet argumentum nostrum. Sed verò ex disputationibus ejus subinde apparet, quamnam foverit animo de isthac materia sententiam. Quaestione Primâ concedit, damnatos cognoscere aliquas substantias separatas, non tamen inde esse habitum sapientiae perfectos, sed maculis suorum peccatorum infectos; & demones habere omnium naturalium saltem notitiam habituales & ab actuali consideratione impediri ratione sua intensissima pena. Lestione secundâ per aliquot Quaestiones contra Magistrum Petrum de Croso, gratiâ disputationis & cum intentione proficiendi, cum tanto magistro, quem DEUS intellectuâ claritate eximie decoraverit, ut in omnibus suis actibus evidentius elucescat, disquirit, fieri posse, de absolutâ Dei potentiâ, ut aliquis homo sit beatus in suo intellectu per apertam visionem divinae essentiae, non obstante, quod sit damnatus in suâ voluntate & actualiter DEUM odiat; quinimò, in voluntate damnati hominis DEUM posse de absolutâ suâ potentiâ causare tantam delectationem, quanta est in beatâ fruitione, non obstante, quod in illâ voluntate permaneat perfectum & actuale Dei odium. Haec, quamquam exercitii causâ contra reverendum socium propugnet, agnoscit tamen, Richardi, (vixit hic sec. XII. ætate Hugonis de S. Victore, quem inter Ecclesiasticos scriptores, cum in manibus nostris ejus libri non essent, supra omisimus) verba: *Quamvis nimirum impij in inferno positi se sentiant justè puniri, dolebunt tamen, quod DEUS tantam habeat potentiam & pro nimietate doloris justo judici inferent blasphemiam: loqui de damnatis, ut pro nunc se habent damnati, non autem de damnatis, ut per absolutam Dei potentiam se possent habere.* In primis in Tertiâ Conclusionem contra Petrum apertissimè mentem suam prodit, quando ad argumentum, quo Thesis ipsius: quod non sit impossibile, nec implicet contradictionem, DEUM assumere naturam damnati hominis, ipsâ manente damnatâ, ad unitatem divini suppositi; hac ratione impetebatur: *Illud est simpliciter impossibile, quo posito in esse sequitur simpliciter impossibile. At posita hac assumptione, sequitur, quod damnati blasphemant DEUM & odium ipsum; igitur si DEUS assumeret naturam damnati hominis, ipsâ manente damnatâ, tunc propter communicationem idiomatum DEUS blasphemaret DEUM & DEUS odiret DEUM, hoc autem simpliciter est impossibile; Item: Divinae justitiae & dignitati repugnat, superbum, cujus superbia semper ascendit & blasphemum, cujus malitia semper accrescit, ad summum honorem assumere:*
ita

ita respondet: Dicendum, quod licet aliqui damnati blasphemant DEUM, tamen multi sunt damnati, qui non blasphemant DEUM. Sic patet in omnibus illis, qui decedunt in solo originali peccato, qui quamvis non patiantur poenam sensus, tamen aliter sunt damnati, quod patiuntur perpetuam poenam damni. Etiam illi, qui decedunt in actuali mortali peccato & patiuntur poenam sensus & damni, quamvis sibi ipsis derelicti blasphemant DEUM & odiant ipsum DEUM, tamen DEUS, quandocumque sibi placuerit, potest in ipsis suspendere omnem actum odij & blasphemiae & omnis alterius indecentiae. Si igitur Deus assumeret aliquam naturam damnatam, tunc huiusmodi natura non posset elicere aliquem actum indecentiae; quod DEUS suspenderet talem naturam assumptam ab executione cuiuslibet actus illiciti, in quantum aliquo modo cederet ad irreverentiam Dei. Ad instantiam Petri: quod magna pars damnationis ipsius damnati consistat in eius perversa voluntate, quae odit & blasphemat DEUM; respondet, distinguendo inter damnationem essentialem & accidentalem & odium atque blasphemiam DEI huic adnumerat dicendo: Essentialis damnatio consistit in duplici poena, sensus & damni. Poena sensus principaliter consistit in afflictione ignis infernalis. Sed poena damni consistit in carentia visionis Divinae essentiae, ac in carentia fruitionis divinae bonitatis. Et ideò dato, quod aliquis damnatus non odiret DEUM, adhuc posset pati damnationem essentialem, quod ad talem poenam seu damnationem sufficit ignis infernalis cum divina visionis ac fruitionis carentia. Hæc Thomas ille, Prior Generalis ordinis fratrum Heremitarum S. Augustini, de quo Martinus Flach, qui Argentoratium edidit A.M. CCCC. XC. ita canit:

*In te nunc reno collata est gloria major,
 Alsatia & proprio gaudet honore tuo.
 In te quam valeat germana industria gentis,
 Sentiet Hispanus, Gallus & ipse Schotus.
 Per te nunc summis nostra Argentina refulget
 Laudibus, hoc nato reddita clara suo.*

XXII. Apparet ex iis, quæ hætenus adduximus, quicquid in cœno Scholastico de præsentī argumento disputatum fuit, originem suam debere Augustini verbis: *Beatis voluntas, damnatis facultas non poterit ulla esse peccandi*; quorum tamen interpretatio plerisque ad quæstiones à mente Augustini & primi sententiarum col-